

REGULAMENTUL (UE) NR. 1217/2010 AL COMISIEI

din 14 decembrie 2010

privind aplicarea articolului 101 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene anumitor categorii de acorduri de cercetare și dezvoltare

(Text cu relevanță pentru SEE)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (CEE) nr. 2821/71 al Consiliului din 20 decembrie 1971 privind aplicarea articolului 85 alineatul (3) din tratat unor categorii de acorduri, decizii și practici concertate ⁽¹⁾,

după publicarea unui proiect al prezentului regulament,

după consultarea Comitetului consultativ privind practicile restrictive și pozițiile dominante,

întrucât:

- (1) În temeiul Regulamentului (CEE) nr. 2821/71, Comisia este împuternicită să aplice, prin regulament, articolul 101 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (*) anumitor categorii de acorduri, decizii și practici concertate care intră sub incidența articolului 101 alineatul (1) din tratat, care au ca obiect cercetarea și dezvoltarea produselor, tehnologiilor sau procedeele până la faza aplicării industriale, precum și exploatarea rezultatelor, inclusiv dispozițiile privind drepturile de proprietate intelectuală.
- (2) Articolul 179 alineatul (2) din tratat invită Uniunea să încurajeze întreprinderile, inclusiv întreprinderile mici și mijlocii, în eforturile lor de cercetare și dezvoltare tehnologică de înaltă calitate, precum și să susțină eforturile de cooperare ale acestora. Prezentul regulament vizează facilitarea cercetării și dezvoltării, protejând, în același timp, concurența în mod eficace.
- (3) Regulamentul (CE) nr. 2659/2000 al Comisiei din 29 noiembrie 2000 privind aplicarea articolului 81 alineatul (3) din tratat unor categorii de acorduri de cercetare și dezvoltare ⁽²⁾ definește categorii de acorduri de cercetare și dezvoltare pe care Comisia le consideră ca respectând, în mod normal, condițiile prevăzute la articolul 101 alineatul (3) din tratat. Având în vedere experiența generală pozitivă dobândită în aplicarea acelu

regulament care va expira la 31 decembrie 2010 și ținând seama de experiența suplimentară dobândită de la adoptarea regulamentului respectiv, este necesar să se adopte un nou regulament de exceptare pe categorii.

- (4) Prezentul regulament trebuie să satisfacă cele două cerințe de a asigura protecția concurenței în mod eficace și de a oferi întreprinderilor securitatea juridică adecvată. Aceste obiective trebuie urmărite ținând seama de necesitatea de a simplifica, pe cât de mult posibil, supravegherea administrativă și cadrul legislativ. În general, se poate presupune, în scopul aplicării articolului 101 alineatul (3) din tratat, că, sub un anumit nivel al puterii de piață, efectele pozitive ale acordurilor de cercetare și dezvoltare vor compensa eventualele efecte negative ale acestora asupra concurenței.
- (5) Pentru aplicarea articolului 101 alineatul (3) din tratat prin regulament, nu este necesar să se definească acordurile care pot intra sub incidența articolului 101 alineatul (1) din tratat. La evaluarea individuală a acordurilor în temeiul articolului 101 alineatul (1) din tratat trebuie să se ia în considerare mai mulți factori, în special structura pieței relevante.
- (6) Acordurile adoptate în vederea întreprinderii în comun a unor activități de cercetare sau în vederea dezvoltării în comun a rezultatelor cercetării până la faza aplicării industriale, aceasta nefiind inclusă, nu fac în general obiectul interdicției prevăzute la articolul 101 alineatul (1) din tratat. Totuși, respectivele acorduri pot cădea sub incidența articolului 101 alineatul (1) din tratat, în anumite circumstanțe, în special atunci când părțile convin să nu desfășoare alte activități de cercetare și dezvoltare în același domeniu și renunță astfel la posibilitatea de a obține avantaje concurențiale în raport cu celelalte părți, prin urmare, este indicată includerea acestor acorduri în domeniul de aplicare al prezentului regulament.
- (7) Beneficiul exceptării stabilit prin prezentul regulament trebuie limitat la acele acorduri pentru care se poate estima cu suficientă certitudine că îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 101 alineatul (3) din tratat.
- (8) Cooperarea în domeniul cercetării și dezvoltării și în cel al exploatării rezultatelor va promova, cel mai probabil, progresul tehnic și economic dacă părțile contribuie la această cooperare cu competențe, bunuri sau activități complementare. Aceasta include și scenariile în care o parte se limitează la finanțarea activităților de cercetare și dezvoltare ale unei alte părți.

⁽¹⁾ JO L 285, 29.12.1971, p. 46.

⁽²⁾ JO L 304, 5.12.2000, p. 7.

(*) De la 1 decembrie 2009, articolul 81 din Tratatul CE a devenit articolul 101 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE). Cele două articole sunt, pe fond, identice. În sensul prezentului regulament, acolo unde este cazul, trimiterea la articolul 101 din TFUE ar trebui înțeleasă ca fiind trimiterea la articolul 81 din Tratatul CE. TFUE a introdus, de asemenea, anumite modificări ale terminologiei, cum ar fi înlocuirea termenului „Comunitate” cu „Uniune” și a termenului „piață comună” cu „piață internă”. Terminologia din TFUE va fi folosită pe tot cuprinsul prezentului regulament.

- (9) Exploatarea în comun a rezultatelor poate fi considerată rezultatul natural al activităților de cercetare și dezvoltare întreprinse în comun. Această exploatare poate lua diferite forme, precum fabricarea de produse, exploatarea drepturilor de proprietate intelectuală care aduc o contribuție importantă la progresul tehnic sau economic sau comercializarea unor produse noi.
- (10) Consumatorii profită, în general, de rezultatul activităților de cercetare și dezvoltare și de sporirea eficacității acestor activități, grație introducerii pe piață a produselor sau serviciilor noi sau îmbunătățite, a unei lansări mai rapide a acestor produse sau servicii ori a reducerii prețurilor rezultate din utilizarea de tehnologii sau procedee noi sau îmbunătățite.
- (11) Pentru a justifica exceptarea, exploatarea în comun trebuie să se aplice în cazul produselor, tehnologiilor sau procedeele pentru care utilizarea rezultatelor cercetării și dezvoltării este determinantă. Mai mult, toate părțile trebuie să convină în acordul de cercetare și dezvoltare că toate vor beneficia de un acces nelimitat la rezultatele finale ale cercetării și dezvoltării în comun, inclusiv la drepturile de proprietate intelectuală și la know-how-ul derivate, în vederea unor activități suplimentare de cercetare, dezvoltare și exploatare, de îndată ce rezultatele finale devin disponibile. În general, accesul la rezultate nu ar trebui să fie limitat în cazul în care acestea sunt utilizate în vederea unor activități suplimentare de cercetare și dezvoltare. Cu toate acestea, în cazul în care părțile, în conformitate cu prezentul regulament, își limitează drepturile de exploatare, în special dacă părțile se specializează în contextul exploatării, accesul la rezultate în vederea exploatării poate fi limitat în consecință. Mai mult, dacă centrele universitare, institutele de cercetare sau întreprinderile care execută lucrări de cercetare și dezvoltare cu caracter de serviciu comercial, fără a se ocupa în principiu de exploatarea rezultatelor, participă la cercetare și dezvoltare, acestea pot hotărî de comun acord să folosească aceste rezultate exclusiv în scopul cercetărilor complementare. Părțile, în funcție de capacitățile și necesitățile lor comerciale, pot contribui în mod inegal la cooperarea în domeniul cercetării și a dezvoltării. Prin urmare, pentru a reflecta și compensa diferențele de valoare sau de natură dintre contribuțiile părților, un acord de cercetare și dezvoltare căruia i se aplică dispozițiile prezentului regulament poate prevedea ca o parte să indemnizeze o altă parte pentru permiterea accesului la rezultate în vederea unor activități suplimentare de cercetare sau exploatare. Cu toate acestea, indemnizația nu trebuie să fie atât de ridicată încât să împiedice efectiv accesul la rezultate.
- (12) În mod similar, în cazul în care acordul de cercetare și dezvoltare nu prevede exploatarea în comun a rezultatelor, părțile ar trebui să convină în acordul de cercetare și dezvoltare acordarea accesului reciproc la know-how-ul preexistent, atât timp cât acesta este indispensabil pentru exploatarea rezultatelor de către celelalte părți. Valoarea taxei de licență percepute nu ar trebui să fie atât de ridicată încât să împiedice accesul celorlalte părți la know-how.
- (13) Exceptarea prevăzută de prezentul regulament trebuie limitată la acordurile de cercetare și dezvoltare care nu dau întreprinderilor în cauză posibilitatea de a elimina concurența pentru o parte semnificativă a produselor, serviciilor sau tehnologiilor în cauză. Este necesar să se excludă de la beneficiul exceptării pe categorii acordurile încheiate între întreprinderi concurente, a căror cotă de piață cumulată pentru produsele, serviciile sau tehnologiile susceptibile de îmbunătățire sau înlocuite de rezultatele cercetării și ale dezvoltării depășește un anumit nivel în momentul încheierii acordului. Cu toate acestea, nu se prezumă că acordurile de cercetare și dezvoltare intră sub incidența articolului 101 alineatul (1) din tratat sau că nu îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 101 alineatul (3) din tratat, dacă se depășește pragul cotei de piață stabilit în prezentul regulament sau dacă nu sunt îndeplinite alte condiții din prezentul regulament. În aceste cazuri, trebuie să se efectueze o evaluare individuală a acordului de cercetare și dezvoltare, în temeiul articolului 101 din tratat.
- (14) Pentru a asigura menținerea unei concurențe efective, pe parcursul exploatării în comun a rezultatelor, este indicat să se prevadă ca exceptarea pe criteriul categoriei să înceteze să se aplice în cazul în care cota de piață cumulată deținută de părți, pentru produsele, serviciile sau tehnologiile rezultate din cercetarea și dezvoltarea în comun, devine prea mare. Exceptarea trebuie să continue să se aplice, oricare ar fi cotele de piață ale celor implicați, pe parcursul unei perioade determinate după începerea exploatării în comun, pentru a permite, în special după introducerea unui produs complet nou, o stabilizare a cotelor lor de piață și pentru a asigura o durată minimă pentru recuperarea capitalurilor investite.
- (15) Prezentul regulament nu trebuie să excepteze acordurile ce conțin restricții care nu sunt indispensabile pentru atingerea efectelor pozitive generate de un acord de cercetare și dezvoltare. Acordurile care conțin anumite tipuri de restricții grave ale concurenței, precum limitările impuse libertății părților de a desfășura activități de cercetare și dezvoltare într-un domeniu fără legătură cu cel prevăzut de acord sau fixarea prețurilor aplicate terților, limitarea producției sau vânzărilor, limitarea vânzărilor pasive de produse sau tehnologii contractuale în teritoriile rezervate celorlalte părți sau pentru clienții acestora, trebuie, în principiu, excluse de la beneficiul exceptării pe categorii prevăzute de prezentul regulament, oricare ar fi cota de piață deținută de părți. În acest context, restricțiile privind domeniul de utilizare nu constituie limitări ale producției sau ale vânzărilor și, de asemenea, nu constituie nici restricții teritoriale sau de cliență.
- (16) Limitarea cotei de piață, excluderea unor anumite acorduri de la exceptarea prevăzută de prezentul regulament, precum și condițiile de exceptare garantează în general faptul că acordurile în cazul cărora se aplică exceptarea pe categorii nu dau părților posibilitatea de a elimina concurența pentru o parte substanțială a produselor sau a serviciilor în cauză.

- (17) Nu se poate exclude posibilitatea apariției de efecte anti-concurențiale de blocare a accesului pe piață atunci când o parte finanțează mai multe proiecte de cercetare și dezvoltare realizate de concurenți pentru aceleași produse contractuale sau tehnologii contractuale, în special dacă aceasta obține dreptul exclusiv de exploatare a rezultatelor față de terți. Prin urmare, se cuvine să se acorde beneficiul prezentului regulament acestor acorduri de cercetare și dezvoltare remunerate doar în cazul în care cota de piață cumulată a tuturor părților implicate în aceste acorduri legate, și anume partea finanțatoare și toate părțile care desfășoară activitățile de cercetare și dezvoltare, nu depășește 25 %.
- (18) Acordurile între întreprinderile care nu sunt fabricanți concurenți de produse, tehnologii sau procedee susceptibile de a fi îmbunătățite sau înlocuite de rezultatele cercetării și dezvoltării nu elimină concurența efectivă în cercetare și dezvoltare decât în cazuri excepționale. Se justifică astfel faptul de a se permite acestor acorduri să beneficieze de exceptarea stabilită de prezentul regulament, oricare ar fi cota de piață deținută de părțile implicate, și de a se rezolva astfel de cazuri excepționale retrăgând beneficiul excepției menționate.
- (19) Comisia poate retrage beneficiul aplicării prezentului regulament, în temeiul articolului 29 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele 81 și 82 din tratat⁽¹⁾, în cazul în care constată, într-un anumit caz, că un acord căruia i se aplică exceptarea prevăzută în prezentul regulament are totuși efecte care sunt incompatibile cu articolul 101 alineatul (3) din tratat.
- (20) Autoritatea de concurență a unui stat membru poate retrage beneficiul aplicării prezentului regulament în temeiul articolului 29 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 pentru teritoriul statului membru în cauză sau pentru o parte a acestuia dacă, într-un anumit caz, un acord căruia i se aplică exceptarea prevăzută de prezentul regulament are totuși efecte care sunt incompatibile cu articolul 101 alineatul (3) din tratat pe teritoriul respectivului stat membru sau pe o parte a acestuia și în cazul în care un astfel de teritoriu are toate caracteristicile unei piețe geografice distincte.
- (21) Beneficiul prezentului regulament ar putea fi retras în temeiul articolului 29 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 în cazul în care, de exemplu, existența unui acord de cercetare și dezvoltare restrânge considerabil posibilitatea terților de a desfășura activități de cercetare și dezvoltare în domeniul relevant, din cauza limitării capacităților de cercetare disponibile, în cazul în care, din cauza structurii deosebite a ofertei, existența acordului de cercetare și dezvoltare împiedică în mod considerabil accesul terților la piața produselor sau tehnologiilor contractuale, în cazul în care părțile, fără un

motiv justificat în mod obiectiv, nu exploatează rezultatele cercetării și dezvoltării în comun față de terți, în cazul în care produsele sau tehnologiile contractuale nu sunt supuse, în ansamblul pieței interne sau într-o parte semnificativă a acesteia, concurenței efective a unor produse, tehnologii sau procedee considerate echivalente de către utilizatori, având în vedere proprietățile lor, prețul și utilizarea căreia îi sunt destinate sau în cazul în care existența acordului de cercetare și dezvoltare ar restricționa concurența în domeniul inovării și ar elimina concurența efectivă în cercetare și dezvoltare pe o piață dată.

- (22) Având în vedere că acordurile de cercetare și dezvoltare sunt adesea încheiate pe termen lung, în special când cooperarea privește și exploatarea rezultatelor, durata de valabilitate a prezentului regulament trebuie stabilită la 12 ani,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Definiții

- (1) În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:
- (a) „acord de cercetare și dezvoltare” înseamnă un acord încheiat între două sau mai multe părți care se referă la condițiile în care aceste părți efectuează:
- (i) cercetarea și dezvoltarea în comun a produselor sau a tehnologiilor contractuale, precum și exploatarea în comun a rezultatelor respectivei activități de cercetare și dezvoltare;
 - (ii) exploatarea în comun a rezultatelor obținute din cercetarea și dezvoltarea produselor sau tehnologiilor contractuale efectuate în comun, în temeiul unui acord încheiat anterior de către aceleași părți;
 - (iii) cercetarea și dezvoltarea în comun a produselor sau tehnologiilor contractuale, fără exploatarea în comun a rezultatelor lor;
 - (iv) cercetarea și dezvoltarea remunerată a produselor sau a tehnologiilor contractuale, precum și exploatarea în comun a rezultatelor lor;
 - (v) exploatarea în comun a rezultatelor obținute din cercetarea și dezvoltarea remunerată a produselor sau tehnologiilor contractuale, în temeiul unui acord încheiat anterior de către aceleași părți; sau
 - (vi) cercetarea și dezvoltarea remunerată a produselor sau tehnologiilor contractuale, fără exploatarea în comun a rezultatelor lor;
- (b) „acord” înseamnă un acord, o decizie a unei asociații de întreprinderi sau o practică concertată;

⁽¹⁾ JO L 1, 4.1.2003, p. 1.

- (c) „cercetare și dezvoltare” înseamnă dobândirea de know-how referitor la produse, tehnologii sau procedee, precum și la realizarea de analize teoretice, de studii sau experimente, inclusiv producția experimentală și testele tehnice ale produselor sau procedeele, realizarea de instalații necesare și obținerea drepturilor de proprietate intelectuală aferente;
- (d) „produs” înseamnă un bun sau un serviciu, incluzând atât bunurile sau serviciile intermediare, cât și serviciile sau bunurile finale;
- (e) „tehnologie contractuală” înseamnă tehnologia sau procedeul rezultat din activități comune de cercetare și dezvoltare;
- (f) „produs contractual” înseamnă un produs rezultat din activitățile menționate anterior sau un produs fabricat sau furnizat prin utilizarea tehnologiilor contractuale;
- (g) „exploatarea rezultatelor” înseamnă producerea sau distribuția produselor contractuale, utilizarea tehnologiilor contractuale, cesionarea drepturilor de proprietate intelectuală, concesiunea licențelor pentru astfel de drepturi și comunicarea de know-how, pentru a permite acea fabricare sau acea utilizare;
- (h) „drepturi de proprietate intelectuală” înseamnă drepturi de proprietate intelectuală, inclusiv drepturile de proprietate industrială, dreptul de autor și drepturile conexe;
- (i) „know-how” înseamnă un ansamblu secret, substanțial și identificat de informații practice nebrevetate, rezultate din experiențe și testate;
- (j) „secret”, în contextul know-how, înseamnă că know-how-ul nu este în general cunoscut sau ușor accesibil;
- (k) „substanțial”, în contextul know-how, înseamnă că acest know-how este semnificativ și util pentru fabricarea produselor contractuale sau pentru utilizarea tehnologiilor contractuale;
- (l) „identificat”, în contextul know-how, înseamnă că aceste informații sunt descrise astfel încât pot permite, într-o mare măsură, să se verifice dacă îndeplinesc condițiile de „secret” și „substanțial”;
- (m) „în comun”, în contextul cercetării și dezvoltării sau al exploatării rezultatelor, înseamnă activități unde îndatoririle aferente sunt:
- (i) executate de către o echipă, o organizație sau o întreprindere comună;
 - (ii) încredințate în comun unei părți terțe; sau
 - (iii) repartizate între părți prin intermediul specializării în contextul cercetării și dezvoltării sau al exploatării;
- (n) „specializare în contextul cercetării și dezvoltării” înseamnă că fiecare parte este implicată în activitățile de cercetare și dezvoltare care fac obiectul acordului de cercetare și dezvoltare și că părțile repartizează activitățile de cercetare și dezvoltare în modul considerat cel mai adecvat de către aceste părți; acest tip de specializare nu include activitățile remunerate de cercetare și dezvoltare;
- (o) „specializare în contextul exploatării” înseamnă că părțile își repartizează sarcini individuale, precum producția sau distribuția, sau își impun reciproc restricții în ceea ce privește exploatarea rezultatelor, de exemplu în ceea ce privește anumite teritorii, clienți sau domenii de utilizare; acest tip de specializare include și situația în care o singură parte produce și distribuie produsele contractuale pe baza unei licențe exclusive acordate de celelalte părți;
- (p) „activități remunerate de cercetare și dezvoltare” înseamnă activități de cercetare și dezvoltare desfășurate de o parte și finanțate de către o parte finanțatoare;
- (q) „parte finanțatoare” înseamnă o parte care finanțează activități de cercetare și dezvoltare remunerate, fără a desfășura ea însăși niciuna dintre activitățile de cercetare și dezvoltare;
- (r) „întreprindere concurentă” înseamnă un concurent existent sau potențial;
- (s) „concurent existent” înseamnă o întreprindere care furnizează un produs, o tehnologie sau un procedeu susceptibil de a fi îmbunătățit sau înlocuit de produsul sau tehnologia contractuală pe piața geografică relevantă;
- (t) „concurent potențial” înseamnă o întreprindere care, în lipsa acordului de cercetare și dezvoltare, în mod realist și nu doar ca o simplă posibilitate teoretică, în cazul unei creșteri mici, dar permanente a prețurilor relative, ar putea să întreprindă, în termen de maximum trei ani, investițiile suplimentare necesare sau să suporte alte costuri de transformare necesare pentru a furniza un produs, o tehnologie sau un proces susceptibil de a fi îmbunătățit, substituit sau înlocuit de produsul contractuală sau tehnologia contractuală pe piața geografică relevantă;
- (u) „piața relevantă a produsului” înseamnă piața relevantă a produselor care pot fi îmbunătățite, substituite sau înlocuite cu produsele contractuale;
- (v) „piața relevantă a tehnologiei” înseamnă piața relevantă a tehnologiilor sau a procedeele care pot fi îmbunătățite, substituite sau înlocuite cu tehnologiile contractuale.
- (2) În sensul prezentului regulament, termenii „întreprindere” și „parte” includ întreprinderile legate respective.

„Întreprinderi legate” înseamnă:

- (a) întreprinderi în care una dintre părțile la acordul de cercetare și dezvoltare dispune în mod direct sau indirect:
 - (i) de puterea de a exercita mai mult de jumătate din drepturile de vot;
 - (ii) de competența de a numi mai mult de jumătate din membrii consiliului de supraveghere, ai consiliului de administrație sau ai organismelor care reprezintă întreprinderea în mod legal, ori
 - (iii) de dreptul de a gestiona afacerile întreprinderii respective;
- (b) întreprinderile care dispun, în mod direct sau indirect, într-o întreprindere parte la acordul de cercetare și dezvoltare, de drepturile sau competențele prevăzute la litera (a);
- (c) întreprinderi în care o întreprindere menționată la litera (b) dispune, în mod direct sau indirect, de drepturile sau competențele enumerate la litera (a);
- (d) întreprinderi în care o întreprindere parte la acordul de cercetare și dezvoltare și una sau mai multe dintre întreprinderile menționate la literele (a), (b) sau (c) sau în care două sau mai multe dintre acestea din urmă dispun de drepturile sau competențele prevăzute la litera (a);
- (e) întreprinderile în care drepturile sau competențele enumerate la litera (a) sunt deținute în comun de:
 - (i) părțile la acordul de cercetare și dezvoltare sau întreprinderile legate respective, menționate la literele (a), (b), (c) și (d); sau
 - (ii) una sau mai multe dintre părțile la acordul de cercetare și dezvoltare sau una sau mai multe dintre întreprinderile legate ale acestora, menționate la literele (a)-(d) și de una sau mai multe părți terțe.

Articolul 2

Excepție

(1) În conformitate cu articolul 101 alineatul (3) din tratat și sub rezerva dispozițiilor prezentului regulament, articolul 101 alineatul (1) din tratat nu se aplică acordurilor de cercetare și dezvoltare.

Prezența excepție se aplică în măsura în care astfel de acorduri conțin restricții de concurență care intră sub incidența articolului 101 alineatul (1) din tratat.

(2) Excepția prevăzută la alineatul (1) se aplică acordurilor de cercetare și dezvoltare care conțin dispoziții referitoare la cesionarea drepturilor de proprietate intelectuală sau concesiunea licențelor pentru astfel de drepturi uneia sau mai multor părți ori unei entități desemnate de părți să desfășoare activitățile comune de cercetare și dezvoltare, activitățile remunerate de cercetare și dezvoltare sau exploatarea în comun, cu condiția ca aceste dispoziții să nu constituie obiectul principal al acordurilor respective, dar să fie direct legate de punerea acestora în aplicare și necesare în acest scop.

Articolul 3

Condiții de excepție

(1) Excepția prevăzută la articolul 2 se aplică sub rezerva condițiilor prevăzute la alineatele (2)-(5).

(2) Acordul de cercetare și dezvoltare trebuie să stipuleze că toate părțile beneficiază de un acces nelimitat la rezultatele finale ale cercetării și dezvoltării în comun sau ale activităților remunerate de cercetare și dezvoltare, inclusiv la drepturile de proprietate intelectuală și la know-how-ul rezultate, în vederea unor activități suplimentare de cercetare, dezvoltare și exploatare, de îndată ce acestea sunt disponibile. În cazul în care părțile își limitează drepturile de exploatare în conformitate cu prezentul regulament, în special dacă părțile se specializează în contextul exploatării, accesul la rezultate în vederea exploatării poate fi limitat în consecință. Mai mult, institutelor de cercetare, centrele universitare sau întreprinderile care execută lucrări de cercetare și dezvoltare ca serviciu comercial, fără a participa în mod normal la exploatarea rezultatelor, au posibilitatea de a ajunge la o înțelegere pentru limitarea utilizării rezultatelor menționate în vederea cercetărilor suplimentare. Acordul de cercetare și dezvoltare poate prevedea ca părțile să se indemnizeze reciproc pentru acordarea accesului la rezultate în vederea unor activități suplimentare de cercetare sau dezvoltare, dar indemnizația nu trebuie să fie atât de ridicată încât să împiedice efectiv accesul la rezultate.

(3) Fără a aduce atingere alineatului (2), în cazul în care acordul de cercetare și dezvoltare privește doar cercetarea și dezvoltarea în comun sau activitățile remunerate de cercetare și dezvoltare, acordul de cercetare și dezvoltare trebuie să stipuleze că fiecare parte trebuie să beneficieze de acces la know-how-ul preexistent al celorlalte părți, dacă acesta îi este indispensabil pentru exploatarea rezultatelor. Acordul de cercetare și dezvoltare poate prevedea ca părțile să se indemnizeze reciproc pentru acordarea accesului la know-how-ul lor preexistent, dar indemnizația nu trebuie să fie atât de ridicată încât să împiedice efectiv accesul la rezultate.

(4) Exploatarea în comun trebuie să se refere doar la rezultate protejate prin drepturi de proprietate intelectuală sau care reprezintă un know-how, care sunt indispensabile în vederea fabricării produselor contractuale sau a utilizării tehnologiilor contractuale.

(5) Părțile responsabile cu fabricarea produselor contractuale, ca urmare a unei specializări în contextul exploatării trebuie să îndeplinească cererile celorlalte părți de livrare a produselor contractuale, cu excepția situației în care acordul de cercetare și dezvoltare prevede, de asemenea, distribuția în comun în înțelesul articolului 1 alineatul (1) litera (m) punctul (i) sau (ii) sau a situației în care părțile au convenit ca produsele contractuale să poată fi distribuite numai de partea care le fabrică.

Articolul 4

Pragul cotei de piață și durata excepției

(1) Atunci când părțile nu sunt întreprinderi concurente, excepția prevăzută la articolul 2 se aplică pe toată perioada cercetării și dezvoltării. În cazul exploatării în comun a rezultatelor, excepția continuă să se aplice pe o perioadă de șapte ani de la data primei introduceri pe piață a produselor sau a tehnologiilor contractuale în cadrul pieței interne.

(2) Atunci când două sau mai multe părți sunt întreprinderi concurente, exceptarea prevăzută la articolul 2 se aplică pe perioada menționată la alineatul (1) din prezentul articol, cu condiția ca la data de încheiere a acordului de cercetare și dezvoltare:

(a) cota de piață cumulată a părților la un acord de cercetare și dezvoltare să nu depășească 25 % din piețele relevante ale produsului și ale tehnologiei, în cazul acordurilor de cercetare și dezvoltare menționate la articolul 1 alineatul (1) litera (a) punctul (i), (ii) sau (iii); sau

(b) cota de piață cumulată a părții finanțatoare și a tuturor părților cu care partea finanțatoare a încheiat contracte de cercetare și dezvoltare în privința aceluiași produse contractuale sau tehnologii contractuale să nu depășească 25 % din piețele relevante ale produsului și ale tehnologiei, în cazul acordurilor de cercetare și dezvoltare menționate la articolul 1 alineatul (1) litera (a) punctul (iv), (v) sau (vi).

(3) La încheierea perioadei menționate la alineatul (1), exceptarea continuă să se aplice atâta vreme cât cota de piață cumulată a părților nu depășește 25 % din piețele relevante ale produsului și ale tehnologiei în cauză.

Articolul 5

Restricții grave

Exceptarea prevăzută la articolul 2 nu se aplică în cazul acordurilor de cercetare și dezvoltare care, direct sau indirect, separat sau cumulate cu alți factori aflați sub controlul părților, au ca obiect oricare dintre următoarele elemente:

(a) restrângerea libertății părților de a desfășura, independent sau în cooperare cu terți, activități de cercetare și dezvoltare, fie într-un domeniu fără nicio legătură cu domeniul vizat de acordul de cercetare și dezvoltare, fie, după încheierea activităților comune sau remunerate de cercetare și dezvoltare, în domeniul vizat de acesta sau într-un domeniu care are legătură cu acesta;

(b) limitarea producției sau a vânzărilor, cu excepția:

(i) stabilirii unor obiective de producție, atunci când exploatarea în comun a rezultatelor include fabricarea în comun a produselor contractuale;

(ii) stabilirii unor obiective de vânzare, atunci când exploatarea în comun a rezultatelor include distribuția în comun a produselor contractuale sau concesionarea licențelor în comun pentru tehnologiile contractuale în sensul articolului 1 alineatul (1) litera (m) punctul (i) sau (ii);

(iii) practicilor care constituie specializare în contextul exploatarea; și

(iv) restrângerii libertății părților de a produce, vinde, ceda sau concesiona produse, tehnologii sau procedee care concurează cu produsele sau tehnologiile contractuale pe perioada pentru care părțile au convenit să exploateze în comun rezultatele;

(c) stabilirea prețurilor pentru vânzarea produsului contractual sau pentru concesionarea licențelor pentru tehnologiile contractuale terților, cu excepția stabilirii prețurilor practice în cazul clienților direcți sau a stabilirii taxelor de licență percepute de la licențiații direcți în cazul în care exploatarea în comun a rezultatelor include distribuția în comun a produselor contractuale sau concesionarea licențelor în comun pentru tehnologiile contractuale în temeiul articolului 1 alineatul (1) litera (m) punctul (i) sau (ii);

(d) restricția referitoare la teritoriul în care sau la clienții cărora părțile le pot vinde în mod pasiv produsele contractuale sau le pot concesiona tehnologiile contractuale, cu excepția obligației de a ceda licența rezultatelor, în mod exclusiv, unei alte părți;

(e) obligația de a nu efectua vânzări active ale produselor sau ale tehnologiilor contractuale pe teritorii sau către clienți care nu au fost repartizate exclusiv uneia dintre părți în funcție de specializarea în contextul exploatarea sau de a limita aceste vânzări;

(f) obligația de a refuza satisfacerea cererilor provenind de la clienți de pe teritoriul părților sau de la clienți repartizați altfel între părți în funcție de specializarea în contextul exploatarea, care ar vinde produsele contractuale în alte teritorii din interiorul pieței interne;

(g) obligația de a restrânge posibilitatea, pentru utilizatori sau pentru distribuitori, de a obține produse contractuale de la alți distribuitori de pe piața internă.

Articolul 6

Restricții excluse

Exceptarea prevăzută la articolul 2 nu se aplică următoarelor obligații cuprinse în acordurile de cercetare și dezvoltare:

(a) obligația de a nu contesta, după realizarea lucrărilor de cercetare și dezvoltare, valabilitatea drepturilor de proprietate intelectuală deținute de către părți pe piața internă și exploatarea în vederea cercetării și dezvoltării sau, după sfârșitul acordului de cercetare și dezvoltare, valabilitatea drepturilor de proprietate intelectuală deținute de părți pe piața internă și care protejează rezultatele cercetării și dezvoltării, fără a aduce atingere posibilității de a pune capăt acordului de cercetare și dezvoltare în cazul în care una dintre părți ar contesta valabilitatea unor asemenea drepturi de proprietate intelectuală;

(b) obligația de a nu acorda terților licențe de fabricație a produselor contractuale sau de utilizare a tehnologiilor contractuale decât dacă exploatarea de către cel puțin una dintre părți a rezultatelor realizate din cercetarea și dezvoltarea în comun sau din activitățile remunerate de cercetare și dezvoltare este prevăzută în acord și este efectuată în cadrul pieței interne față de terți.

*Articolul 7***Aplicarea pragului cotei de piață**

În scopul aplicării pragului cotei de piață prevăzut la articolul 4, se aplică următoarele reguli:

- (a) cota de piață se calculează pe baza valorii vânzărilor pe piață; în cazul în care datele privind valoarea vânzărilor pe piață nu sunt disponibile, estimările bazate pe alte informații demne de încredere privind piața, inclusiv volumul vânzărilor pe piață, pot fi folosite la stabilirea cotei de piață a părților;
- (b) cota de piață se calculează pe baza datelor corespunzătoare anului calendaristic precedent;
- (c) cota de piață deținută de societățile menționate la articolul 1 alineatul (2) al doilea paragraf litera (e) se împarte în mod egal fiecărei societăți care dispune de drepturile sau puterile prevăzute la litera (a) din respectivul paragraf;
- (d) în cazul în care cota de piață prevăzută la articolul 4 alineatul (3) este la început mai mică sau egală cu 25 %, dar trece ulterior de acest prag fără a depăși 30 %, exceptarea prevăzută la articolul 2 continuă să se aplice pe o perioadă de doi ani calendaristici consecutivi după anul în cursul căruia pragul de 25 % a fost depășit pentru prima oară;

(e) în cazul în care cota de piață prevăzută la articolul 4 alineatul (3) este la început mai mică sau egală cu 25 %, dar trece ulterior de 30 %, exceptarea prevăzută la articolul 2 continuă să se aplice pe o perioadă de un an calendaristic după anul în decursul căruia nivelul de 30 % a fost depășit pentru prima oară;

(f) beneficiul literelor (d) și (e) nu poate fi cumulat astfel încât să depășească o durată de doi ani calendaristici.

*Articolul 8***Perioada de tranziție**

Interdicția prevăzută la articolul 101 alineatul (1) din tratat nu se aplică în perioada 1 ianuarie 2011-31 decembrie 2012 pentru acordurile care sunt deja în vigoare la 31 decembrie 2010 și care nu îndeplinesc condițiile de exceptare prevăzute de prezentul regulament, dar care îndeplinesc condițiile de exceptare prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 2659/2000.

*Articolul 9***Perioada de valabilitate**

Prezentul regulament intră în vigoare la 1 ianuarie 2011.

Expiră la 31 decembrie 2022.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 14 decembrie 2010.

Pentru Comisie
Președintele
José Manuel BARROSO